

Flora- en faunaonderzoek voor de herinrichting van de Spoorzone te Deurne

In opdracht van:
Gemeente Deurne

Juli 2007
J.P.M. Hovens en G. Lenstra

Faunaconsult
Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
Tel: 077-4642999
www.faunaconsult.nl

Inhoud

1	Inleiding.....	2
2	Beleidskader.....	3
3	Werkwijze	6
3.1	Beschrijving van het plangebied	6
3.2	Veldinventarisatie.....	7
4	Resultaten inventarisatie.....	9
4.1	Resultaten beleidsinventarisatie	9
4.2	Resultaten veldinventarisatie.....	10
5	Effecten van de voorgenomen ingreep.....	12
5.1	De ingreep	12
5.2	Effecten op beschermde soorten in het plangebied	12
5.3	Effecten op vleermuizen.....	12
6	Consequenties vanuit de wet- en regelgeving	13
6.1	Flora- en faunawet.....	13
6.2	Overige regelgeving	13
	Literatuur.....	14

1 Inleiding

Onderzoeksvragen

Met het project Spoorzone wil de Gemeente Deurne de oudere bedrijventerreinen naast het spoor in Deurne omvormen tot woonwijken en de inrichting van een aantal nabijgelegen wijken verbeteren. De Gemeente Deurne heeft aan Faunaconsult gevraagd een flora- en faunaonderzoek uit te voeren voor de herontwikkeling van de Spoorzone te Deurne. Faunaconsult is gevraagd het volgende aan te geven:

- welke beschermde dieren en planten komen voor in het gebied
- welke effecten heeft de voorgenomen ingreep
- kunnen negatieve effecten zoveel mogelijk worden gemitigeerd (verzacht)
- welke eventuele gevolgen zijn er met betrekking tot de Vogel- en Habitrichtlijn, de Natuurbeschermingswet en de EHS en op welke wijze kunnen die worden gecompenseerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige beleidskader en van de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven en in hoofdstuk 5 de effecten van de voorgenomen ingreep op de aanwezige natuurwaarden. Hoofdstuk 6 behandelt de consequenties van wet- en regelgeving.

2 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het natuurbeleid van de diverse overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van locatie Spoorzone. Het natuur- en soortenbeleid is in Nederland geregeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Hiermee wordt onder andere invulling gegeven aan de Europese wet- en regelgeving, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijngebieden

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder op de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. In de richtlijn worden nadere regels gesteld aan de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten. Voor beschermde vogelsoorten kan geen ontheffing worden aangevraagd voor uitvoering van werkzaamheden.

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats, habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van deze richtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Bijlage IV vermeldt in het wild voorkomende kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die strikt beschermd moeten worden.

Alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het ecologische netwerk van natuurgebieden in Europa. Voor Natura 2000 gebieden bestaat een afwegingskader voor nieuwe activiteiten. Van nieuwe activiteiten moet onderzocht worden of ze geen duidelijke schadelijke gevolgen hebben voor de natuur. Zo'n onderzoek wordt passende beoordeling genoemd. Hoofddregel daarbij is dat als uit dit onderzoek blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het richtlijngebied worden aangetast, er geen toestemming mag worden verleend. Uitzonderingen hierop zijn die gevallen waarbij er geen alternatief is voor de nieuwe activiteit, er een dwingende reden is van groot openbaar belang en compenserende maatregelen worden getroffen. Ook nieuwe activiteiten die geen significante gevolgen hebben, maar wel gevolgen kunnen hebben, moeten getoetst worden. Voor deze minder schadelijke categorie van nieuwe activiteiten geldt een minder zwaar afwegingskader. Als er sprake is van kwaliteitsverlies of verstoring van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, moeten passende maatregelen worden genomen.

Flora- en faunawet

De Habitat- en Vogelrichtlijn zijn geïmplementeerd in de Flora- en faunawet (Stb. 1998, 402), die op 1 april 2002 in werking is getreden. Deze wet bundelt onder meer de bepalingen over soortenbescherming die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, namelijk de Vogelwet 1936, de Jachtwet, de Natuurbeschermingswet, de Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'-beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 18 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

1. algemene soorten (FF1);

2. overige soorten (FF2);
3. streng beschermde soorten (FF3).

De categorie ‘algemene soorten’ –zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie ‘overige soorten’ is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld: altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden, bijvoorbeeld door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven. Omdat de bouwsector nog niet beschikt over een goedgekeurde gedragscode, moet er bij ruimtelijke ingrepen voor eventueel voorkomende verblijfplaatsen van beschermde soorten van de categorie overige soorten een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen ‘geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort’.

De categorie ‘streng beschermde soorten’ omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrictlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle inheemse vogels. Voor de categorie ‘streng beschermde soorten’ wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt géén vrijstelling en moet dus altijd een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffingaanvraag voor streng beschermde soorten wordt getoetst aan drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A):

- 1) de werkzaamheden brengen het voortbestaan van de soort niet in gevaar
- 2) er is geen alternatief voor de activiteit
- 3) de activiteit past binnen één van de hierna genoemde belangen:
 - onderzoek en onderwijs
 - repopulatie en herintroductie
 - bescherming van flora en fauna
 - veiligheid van het luchtverkeer
 - volksgezondheid of openbare veiligheid
 - dwingende redenen van openbaar belang
 - voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
 - belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
 - uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
 - bestendig gebruik;
 - uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zg. uitgebreide toets en aan alle drie criteria moet worden voldaan.

In sommige gevallen gelden bovendien aanvullende toetsingscriteria. Als het gaat om een ontheffingaanvraag in het kader van

- bestendig beheer en onderhoud in landbouw of bosbouw, of
- bestendig gebruik, of
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling,

én het gaat om ‘streng beschermde soorten’ en/of vogelsoorten, dan wordt extra getoetst op het volgende criterium:

- 4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’.

Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de nieuwe Natuurbeschermingswet in werking getreden, waarmee Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn volledig in nationale wetgeving heeft verankerd. Alle

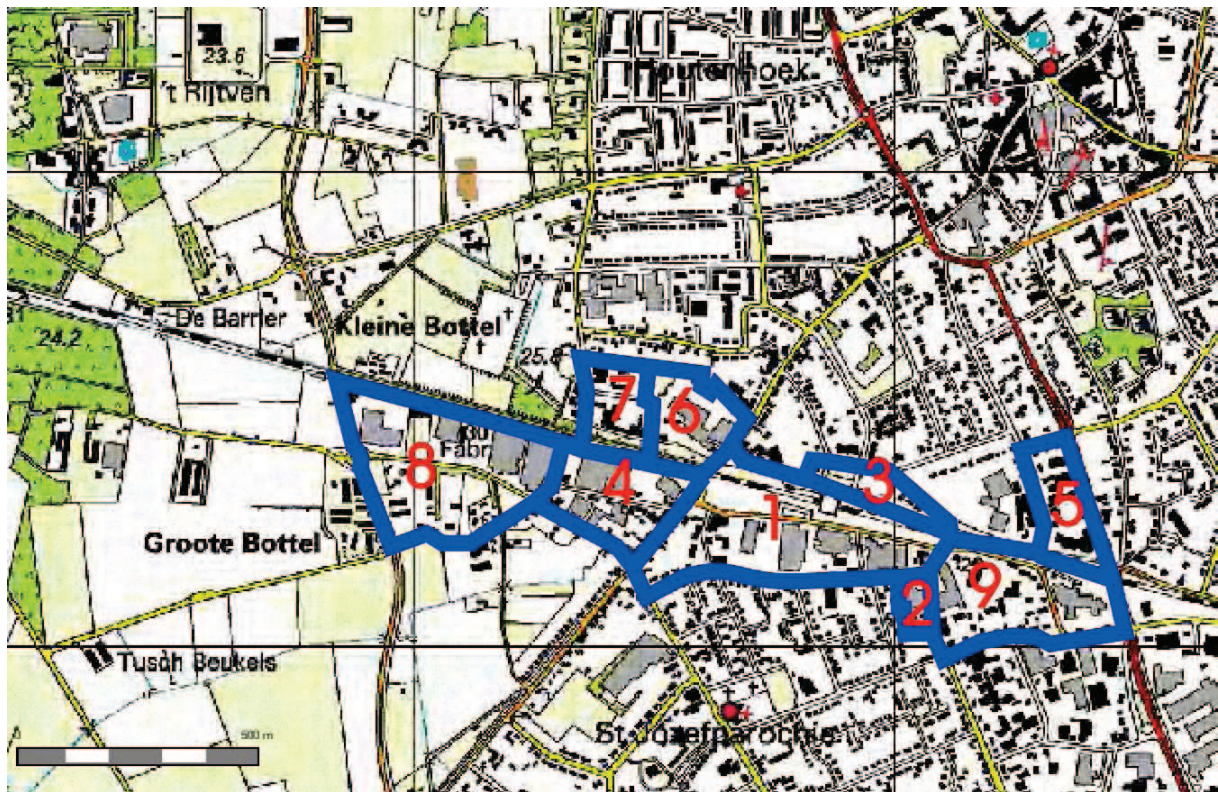
lidstaten van de Europese Unie wijzen beschermde natuurgebieden aan die waardevol zijn voor het behoud van biodiversiteit in Europa. Deze gebieden vormen een samenhangend netwerk van natuurgebieden: Natura 2000. De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van deze Natura 2000-gebieden.

Nederland heeft sinds 1967 een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het onder andere mogelijk om gebieden aan te wijzen als Beschermde en Staatsnatuurmonumenten en ze zo te beschermen. Omdat de Natuurbeschermingswet 1967 niet aan alle verplichtingen voldeed die in internationale verdragen en Europese verordeningen aan de bescherming van gebieden en soorten worden gesteld, is een nieuwe Natuurbeschermingswet tot stand gekomen, de Natuurbeschermingswet 1998. In deze gewijzigde Natuurbeschermingswet zijn de beschermingsregimes van Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten op elkaar afgestemd. Samen met de Flora- en faunawet uit 2002 zijn daarmee de regels voor soorten- en gebiedsbescherming in Nederland duidelijk (Ministerie van LNV, 2005-B).

Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging maken rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van LNV. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheersplannen opstellen. Deze beheersplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van het plangebied

Figuur 1. Het plangebied (blauw omlijnd)

Het plangebied Spoorzone bestaat uit een aantal deelgebieden aan weerszijden van de spoorlijn. Het gaat om de volgende deelgebieden (zie figuur 1):

Deelgebied 1: Middengebied. Dit deel van het plangebied bestaat uit een bedrijventerrein met weinig groen. Langs het spoor bevindt zich een verwilderd terrein met plaatselijk veel jonge opslag van vlinderstruik en grotere bomen en struiken, zoals: ruwe berk, zwarte populier, Gelderse roos en valse acacia.

Deelgebied 2: Leembaan – westzijde en deelgebied 9: Fabriekstraat Oost
Beide deelgebieden bestaan uit een afwisseling van bedrijven en woonhuizen (deels bedrijfswoningen). Het groen in deelgebieden 2 en 9 is met name te vinden in de tuinen van de huizen en een grasveldje op de hoek van de Gerard Bildersstraat en de Rembrandt van Rijnstraat; rondom de bedrijven ligt voornamelijk verhard terrein.

Deelgebied 3 (Stationsplein) bestaat uit een plein dat is ingericht als parkeerplaats met een grasveld met enkele bomen, onder andere esdoorn, grootbladige linde en witte kastanje. Bij het voormalige pannenkoekenrestaurant bevindt zich een vijver met laagstaand water en een dikke laag modder met bladafval. Op de oevers van de vijver groeit wat rietgras en liesgras, nabij de vijver staan treurwilg, zomereik, haagbeuk, cotoneasters en forsytia. Naast het spoor bevindt zich een rij dikke bomen; platanen en enkele oude beuken.

Deelgebied 4 (Katoenstraat) wordt omsloten door de spoorlijn, de Vlierdenseweg, de Industrieweg, Grote Bottel en de Binderendreef. De Katoenstraat doorsnijdt het gebied, waarin supermarkt Lidl, grootschalige en kleinschalige bedrijven en woningen verspreid liggen. Langs het spoor groeien onder

andere bramen, zomereik, ruwe berk, gewone vlier en brandnetel. Aan de Katoenstraat staan kleine Amerikaanse eiken en de rest van ‘het groen’ in dit deelgebied is vooral aanwezig in de tuinen van de aanwezige woningen.

Deelgebied 5 (Derpsestraat) ligt tussen de Stadhoudersweg en de Derpsestraat en is ingericht met woningen en bedrijven. Langs de Stadhoudersweg bevindt zich een groenstrook (met o.a. vogelkers, sneeuwbes en esdoorn) met geluidswal. De Ford garage neemt in het gebied een prominente plaats in.

Figuur 2. Zicht op de vijver (in deelgebied 3)

Deelgebied 6 (Boerenbondlocatie)

In het westelijk deel van deelgebied 6 (Boerenbondlocatie), dat grenst aan de Stationsstraat, bevinden zich grootschalige loodsen waarin de Boerenbond en de Praxis zijn gevestigd. Hier is vrijwel alles bestraat op wat kleine plantsoenen na. In het oostelijk deel van deelgebied 6 ligt een weilje met daarin ondermeer fruitbomen, ruwe berk en zomereik. De Stationsstraat zelf behoort tot de oude lintenstructuur van Deurne, met onder andere monumentale bomen, huizen en het kantoor van de Boerenbond.

Deelgebied 7 is een gebied met vooral kleinschalige bedrijven en zogenaamde woonwerkkavels. ‘Het groen’ is ook hier met name te vinden in de tuin van de aanwezige woningen.

Deelgebied 8 (Industrieweg West) ligt tussen het spoor, de Katoenstraat, de Grote Bottel en de Binderendreef en wordt gekenmerkt door grootschalige bedrijfsbebouwing en woningen. Rondom de bedrijven is het grootste gedeelte bestraat. Tussen Collins & Aikman en Oskomera ligt een verruigd grasveldje met een rij zilversparren en langs de weg een aantal ruwe berken. Tegenover Oskomera, op de hoek van de Grote Bottel en de Binderendreef, bevindt zich een parkeerplaats op onverhard terrein. Hier aan grenzend ligt een verruigd terrein met ondermeer wilg, braam, ruwe berk, vlinderstruik, zomereik en vogelkers en een maïsveldje. Ten westen hiervan liggen verharde terreinen, een graslandje en een huis met tuin.

3.2 Veldinventarisatie

Planten

Op 26 september 2006 is het onderzoeksgebied afgezocht naar beschermde en bijzondere planten, deze zijn gedetermineerd en op kaart ingetekend.

Amfibieën en vissen

De vijver in deelgebied 3 (zie figuur 2) is op 23 oktober 2006 met behulp van een steeknet (met een breedte van ongeveer 70 cm) bemonsterd op eventueel aanwezige vissen en amfibieën(larven).

Vleermuizen

In de nacht van 26 op 27 september 2006 en in de nacht van 2 op 3 mei 2007 is het onderzoeksgebied onderzocht op het voorkomen van vleermuizen. Daarbij werden vleermuizen met behulp van een heterodyne vleermuisdetector en een sterke zaklamp opgespoord en gedetermineerd. Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder geluidsopnamen gemaakt, waarvan achteraf het sonogram op de computer is geanalyseerd. De belangrijkste vliegroutes en foeragegebieden werden op deze manier in kaart gebracht. Eventuele dagverblijven werden in

kaart gebracht door aan het begin van de avond en aan het einde van de nacht te zoeken naar zwermende vleermuizen.

Overige soorten

Op 26 september en 23 oktober 2006 heeft Faunaconsult het plangebied en directe omgeving afgezocht naar (tekenen van aanwezigheid van) zoogdieren en vogels. Vogels werden herkend aan de hand van hun zang en op zicht. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen.

Daarnaast is de aanwezige biotoop beoordeeld op haar geschiktheid als eventuele habitat voor beschermde diersoorten. Aan de hand van relevante (verspreidings)literatuur (Bijlsma et al., 2001; Broekhuizen et al., 1992; Limpens et al., 1997; RAVON, 2001, 2003, 2004 en 2005; Van Roomen et al., 2000 en SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002) is vervolgens ingeschat welke beschermde diersoorten mogelijk tijdens de veldinventarisatie over het hoofd zijn gezien, maar toch in het plangebied voorkomen.

4 Resultaten inventarisatie

4.1 Resultaten beleidsinventarisatie

Het plangebied ligt niet in of nabij een Vogelrichtlijn- of Habitatrichtlijngebied en valt ook niet onder de Natuurbeschermingswet. Het plangebied is ook geen onderdeel van de Groene Hoofd Structuur (GHS). De ligging van het plangebied ten opzichte van de GHS is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Het plangebied (rood) ten opzichte van de GHS

4.2 Resultaten veldinventarisatie

Vleermuizen

Op 26 september werd er vanaf zonsondergang aan de voorzijde van de loods van Van der Wal cartonage (deelgebied 1) gedurende enkele uren gezwerm door een gewone dwergvleermuis. Deze loods heeft een eternieten golfplaten dak, waaronder zich waarschijnlijk een dagverblijf bevindt van dit dier. Gezien de tijd van het jaar (baltstijd van de gewone dwergvleermuis) en het feit dat het dier meerdere malen sociale geluiden liet horen, betreft het hier waarschijnlijk een solitair mannelijk exemplaar in zijn paarterritorium (zonder vrouwtjes).

Daarnaast werden tijdens de nacht enkele gewone dwergvleermuizen waargenomen die door het onderzoeksgebied heen vlogen (o.a. ter hoogte van de vijver). Vaste vliegroutes werden echter niet gebruikt. Tegen de ochtend koelde het af en vlogen er geen vleermuizen meer. Tijdens de nacht van 2 op 3 mei 2007 vlogen er enkele gewone dwergvleermuizen door het plangebied. Er werden geen permanente verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Sporen, wissels, uitwerpselen etc. van overige zoogdieren, die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' of 'overige soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Op grond van de aanwezige biotopen en verspreidingsgegevens is het mogelijk dat een aantal algemeen in Nederland voorkomende zoogdiersoorten in het plangebied voorkomt. Tabel 1 geeft een overzicht van de zoogdiersoorten die mogelijk in het plangebied voorkomen.

Tabel 1. (Potentieel) in het gebied voorkomende beschermde zoogdiersoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)			X
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X		
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Egel (<i>Erinaceus europeus</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek de volgende vogelsoorten waargenomen: merel, zwarte kraai, zwarte roodstaart, roodborst en koolmees. Deze vogelsoorten zijn alle beschermd krachtens de Flora- en faunawet, maar geen van deze soorten wordt genoemd in de Vogelrichtlijn of staat vermeld op de Nederlandse Rode Lijst. In het plangebied bevinden zich geen spechtenholen of nesten van andere bijzondere vogelsoorten en de biotoop is voor bijzondere vogelsoorten niet geschikt.

Overige beschermde soorten

Reptielen en amfibieën werden tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en voor reptielen is de biotoop ongeschikt. In de vijver in deelgebied 3 werden tijdens de steeknetbemonstering geen vissen of amfibieën aangetroffen. De vijver is zeer ondiep, onbegroeid en de bodem bevat een dikke zuurstofloze laag (afkomstig van invallend boomblad), waardoor deze ongeschikt is als voortplantingswater voor amfibieën. Het is mogelijk dat een aantal algemeen voorkomende amfibieën sommige delen van het plangebied als landhabitat gebruiken. Tabel 2 geeft de (potentieel) voorkomende beschermde amfibieënsoorten en hun status weer.

Tabel 2. (Potentieel) in het gebied voorkomende beschermde amfibieënsoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

In het plangebied zijn geen beschermde planten waargenomen. De aanwezige biotoop is verder ongeschikt als habitat voor overige beschermde plant- en diersoorten. Het is onwaarschijnlijk dat dergelijke soorten in het plangebied voorkomen.

5 Effecten van de voorgenomen ingreep

5.1 De ingreep

In enkele deelgebieden zullen bedrijven plaats maken voor woningbouw. Hier zal de bestaande bebouwing verdwijnen. In de meeste deelgebieden zal de functie blijven zoals die nu is, maar wordt de inrichting van het gebied waar nodig verbeterd. Hierbij worden plaatselijk struiken, bomen en kruidenvegetaties verwijderd. Tevens worden er hagen, struiken en bomen aangeplant.

5.2 Effecten op beschermde soorten in het plangebied

In het plangebied komen geen beschermde planten voor. Het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde vogels en zoogdieren zal (deels) verdwijnen. Ook zal een deel van de mogelijke landhabitat van bruine kikker en gewone pad verdwijnen. Hoken en individuen van algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren worden hierbij mogelijk verstoord of vernietigd. Voor al deze soorten biedt de directe omgeving van het plangebied voldoende andere foerageergebieden. Door de vegetatie buiten het broedseizoen (15 maart-15 juli) te verwijderen, wordt schade aan vogelnesten, eieren en vogels voorkomen. Na aanplant van het nieuwe groen ontstaat er weer habitat voor een aantal algemene diersoorten in het plangebied.

5.3 Effecten op vleermuizen

Door de sloop van de loods van Van der Wal cartonage zal een najaarsverblijf van een solitaire dwergvleermuis worden vernietigd. Door een aangepaste werkwijze kan worden voorkomen dat daarbij exemplaren van deze soort worden gedood of verwond. Omdat het hier gaat om het tijdelijke dagverblijf van een enkel dier (waarschijnlijk een mannetje zonder vrouwtjes) en omdat er in de nabijheid van het plangebied voldoende alternatieve verblijfplaatsen zijn, is niet te verwachten de sloop van dit pand negatieve effecten zal hebben op het duurzame voortbestaan van de gewone dwergvleermuis in de omgeving van Deurne. Tegenwoordig wordt een najaarsverblijf van een enkele gewone dwergvleermuis niet meer gezien als een permanente verblijfplaats van een streng beschermde soort, omdat er voldoende alternatieve verblijven in de directe omgeving van de te slopen loods zijn.

6 Consequenties vanuit de wet- en regelgeving

6.1 Flora- en faunawet

Beschermde dieren uit de categorie ‘algemene soorten’: vrijstelling

Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren en amfibieën van de categorie ‘algemene soorten’ voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van ‘AMvB artikel 75’ van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Vogels: geen directe schade

Door de vegetatie buiten de periode 15 maart tot 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) te verwijderen, wordt directe schade aan algemeen voorkomende vogels, hun nesten en eieren voorkomen.

Vleermuizen: aangepaste werkwijze en aanvullend onderzoek noodzakelijk

Dagverblijven van één of enkele solitaire individuen van de gewone dwergvleermuis vormen geen onmisbaar onderdeel van het leefgebied van de soort als zodanig. Op grond hiervan hoeft er dan ook geen ontheffing te worden aangevraagd voor het vernietigen van een dagverblijf van een solitaire gewone dwergvleermuis.

Door de ochtend voor de sloop met een batdetector te onderzoeken of er op dat moment vleermuizen aanwezig zijn, wordt voorkomen dat er individuen van deze soort worden gedood of verwond.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en na afloop van de werkzaamheden in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

6.2 Overige regelgeving

Provinciale regelgeving en Natuurbeschermingswet

Het plangebied maakt geen deel uit van de GHS. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. Omdat er geen Vogel- of Habitatrichtlijngebieden in de nabijheid zijn, is er geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet (ex artikel 19d lid 1).

Literatuur

- Bijlsma, R.G., F. Hustings en K.C.J. Camphuysen. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen (red.). 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht.
- Limpens, H.G.J.A., K. Mosterd en W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON. 2001. Waarnemingsoverzichten. RAVON 4: 61-76.
- RAVON, 2003. Waarnemingenoverzicht 2001. RAVON, 5: 47-64.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- Roomen, van, M.W.J., A. Boele, M.J.T van der Weide, E.A.J. van Winden en D. Zoetebier. 2000. Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Flora- en faunaonderzoek Spoorzone Deurne

In opdracht van:
Gemeente Deurne

8 januari 2013
J.P.M. Hovens en G. Lenstra

Faunaconsult

Tegelseweg 3
5951 GK Belfeld
Tel: 077-4642999
www.faunaconsult.nl

Inhoud

1	Inleiding.....	2
2	Beleidskader.....	3
2.1	Inleiding.....	3
2.2	Flora- en faunawet.....	3
2.3	Natuurbeschermingswet 1998.....	4
3	Werkwijze.....	6
3.1	Beschrijving van het plangebied.....	6
3.2	Veldinventarisatie.....	6
4	Resultaten inventarisatie.....	7
4.1	Resultaten beleidsinventarisatie.....	7
4.2	Resultaten veldinventarisatie.....	8
5	Effecten van de voorgenomen ingreep.....	11
5.1	De ingreep.....	11
5.2	Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied.....	11
5.3	Effecten op vleermuizen.....	11
5.4	Effecten op algemene vogels.....	11
5.5	Effecten op de EHS en beschermde natuurgebieden.....	11
6	Consequenties vanuit de wet- en regelgeving.....	12
6.1	Flora- en faunawet.....	12
6.2	Overige regelgeving.....	12
	Literatuur.....	13

1 Inleiding

Onderzoeksvragen

Met het project Spoorzone wil de Gemeente Deurne het oude bedrijventerrein naast het spoor in Deurne omvormen tot woonwijk. Faunaconsult heeft daartoe een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd. De Gemeente Deurne heeft nu Faunaconsult gevraagd dit onderzoek voor een deel van het toenmalige onderzoeksgebied te actualiseren.

Faunaconsult is gevraagd het volgende aan te geven:

- welke beschermde dieren en planten komen voor in het plangebied
- welke effecten heeft de voorgenomen ingreep
- kunnen negatieve effecten zoveel mogelijk worden gemitigeerd (verzacht)
- welke eventuele gevolgen zijn er met betrekking tot de Vogel- en Habitatrichtlijn, de Natuurbeschermingswet en de EHS en op welke wijze kunnen die worden gecompenseerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het huidige beleidskader en van de Flora- en faunawet. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven en in hoofdstuk 5 de effecten van de voorgenomen ingreep op de aanwezige natuurwaarden. Hoofdstuk 6 behandelt de consequenties van wet- en regelgeving.

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het natuurbeleid van de diverse overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het plangebied. Het natuur- en soortenbeleid is in Nederland geregeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Hiermee wordt onder andere invulling gegeven aan de Europese wet- en regelgeving, zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn.

2.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Stb. 1998, 402) is op 1 april 2002 in werking is getreden. Deze wet bundelt onder meer de bepalingen over soortenbescherming die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, namelijk de Vogelwet 1936, de Jachtwet, (de oude) Natuurbeschermingswet, de Nuttige Dierenwet 1914 en de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van circa 500 plant- en diersoorten. Het gaat hierbij om alle inheemse zoogdieren (uitgezonderd bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle amfibieën en reptielen, een aantal vissen en enkele bij AMvB (Stb. 523, 2000) speciaal aangewezen plant- en diersoorten. Uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij'- beginsel. Slechts voor een beperkt aantal handelingen kan op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet ontheffing worden verleend van de verboden uit artikel 8 t/m 11 van de wet (voor zover hiervoor niet reeds op basis van een ander artikel vrijstelling of ontheffing kan worden verleend). Voorwaarde daarbij is dat met de voorgenomen activiteit geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Kort gezegd worden de onder de Flora- en faunawet beschermde plant- en diersoorten in drie categorieën opgedeeld, met elk een ander regime wat betreft ontheffingen:

- algemene soorten (FF1);
- overige soorten (FF2);
- streng beschermde soorten (FF3).

De categorie 'algemene soorten' –zoals mol en konijn - is voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag.

De categorie 'overige soorten' is eveneens voor de meeste activiteiten vrijgesteld voor een ontheffingsaanvraag, mits die activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code geeft een sector zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen, bijvoorbeeld: altijd eerst inventariseren waar de soorten precies voorkomen en daar met de werkzaamheden rekening mee houden, bijvoorbeeld door een hol af te schermen of de standplaats van planten aan te geven. Voor ingrepen waarvoor geen goedgekeurde gedragscode bestaat, moet ten aanzien van verblijfplaatsen van beschermde soorten uit de categorie 'overige soorten', een ontheffing worden aangevraagd. Daarbij kan worden volstaan met een zogenaamde lichte toetsing. Dat houdt in dat de voorgenomen maatregelen 'geen afbreuk doen aan gunstige staat van instandhouding van de soort'.

De categorie 'streng beschermde soorten' omvat de soorten die worden genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn of bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Voor de categorie 'streng beschermde soorten' wordt slechts in een beperkt aantal situaties een vrijstelling verleend. Voor bijlage 1 soorten wordt getoetst aan de volgende drie criteria (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005):

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort
- 2) er is geen goed alternatief
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde belangen:

- Onderzoek en onderwijs;
- Repopulatie en herintroductie;
- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van openbaar belang;
- Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
- Bestendig gebruik;
- Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Deze drie criteria vormen de zg. uitgebreide toets en aan alle drie moet worden voldaan. Als het gaat om een ontheffingsaanvraag in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en het gaat om streng beschermde soorten en/of vogels, dan wordt extra getoetst op een vierde criterium:

4) de werkzaamheden moeten zodanig uitgevoerd worden dat er sprake is van ‘zorgvuldig handelen’

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van streng beschermde soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Volksgezondheid of openbare veiligheid
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor ruimtelijke maatregelen kan men ten aanzien van vogels ontheffing krijgen op grond van belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer
- Volksgezondheid of openbare veiligheid

2.3 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurbeschermingswet 1998 beschermt verschillende soorten gebieden

De eerste Natuurbeschermingswet in Nederland dateert van 1967, deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen, onder andere door het aanwijzen van Beschermde Natuurmonumenten. Deze oorspronkelijke natuurbeschermingswet is in 1998 vervangen en sindsdien richt de wet zich nog uitsluitend op de bescherming van gebieden.

De bepalingen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (tezamen genoemd “Natura 2000”) zijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Zodoende is het Europese beleid ten aanzien van natuurbescherming in de Nederlandse wet verankerd. De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en bescherming van de volgende soorten gebieden:

- Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (samen zijn dit de Natura 2000-gebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Wetlands (RAMSAR Conventie).

De Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG) richt zich op de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten en in het bijzonder op de leefgebieden van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. In de richtlijn worden nadere regels gesteld aan de bescherming, het beheer en de regulering van vogelsoorten. Een aantal gebieden is hierbij aangewezen als speciale beschermingszone. Deze

gebieden maken onderdeel uit van Natura 2000, het ecologische netwerk van natuurgebieden in Europa. Voor beschermde vogelsoorten kan geen ontheffing worden aangevraagd voor uitvoering van werkzaamheden.

De Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG) richt zich op de instandhouding van natuurlijke habitats, habitats van soorten en de bescherming van plant- en diersoorten, met uitzondering van vogels. In bijlage I van deze richtlijn worden speciale beschermingszones aangewezen voor kwetsbare, bedreigde of zeldzame habitattypen. Bijlage II vermeldt de kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die beschermd moeten worden door speciale beschermingszones aan te wijzen. Bijlage IV vermeldt in het wild voorkomende kwetsbare, bedreigde of zeldzame dier- en plantensoorten die strikt beschermd moeten worden.

Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn vormen samen Natura 2000. Alle lidstaten van de Europese Unie wijzen beschermde natuurgebieden aan die waardevol zijn voor het behoud van biodiversiteit in Europa. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging maken rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van LNV. Daarnaast zal Nederland in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheersplannen opstellen. Deze beheersplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de aanwijzing van Natura 2000-gebieden zullen Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met zo'n aanwijzing komen te vervallen. De buiten de Natura 2000 gebieden gelegen Beschermde Natuurmonumenten blijven bestaan. Beschermde Natuurmonumenten zijn als zodanig aangewezen vanwege de aanwezigheid van grote ecologische waarden.

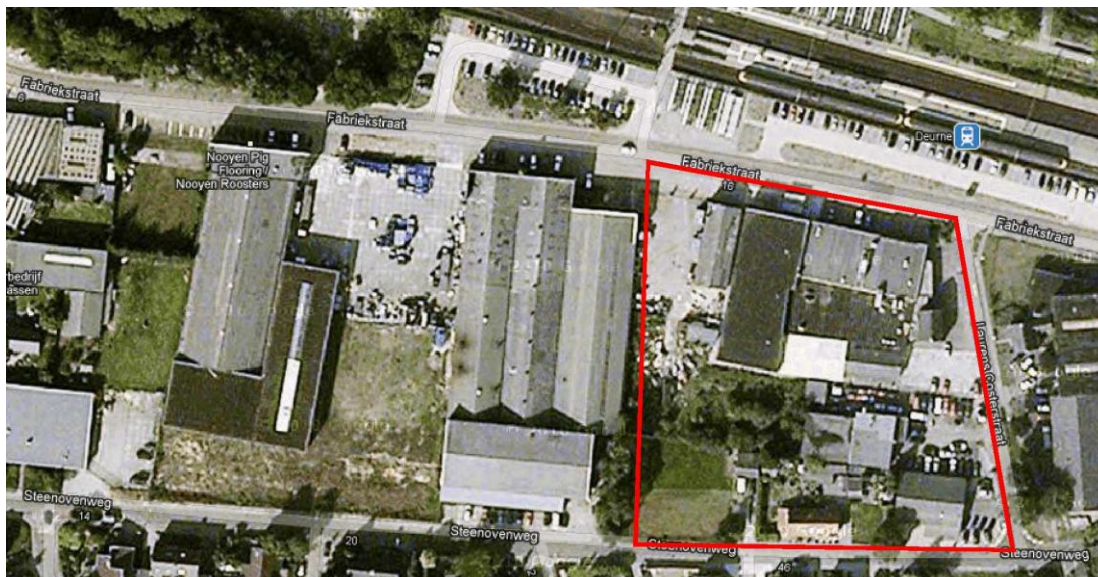
Wetlands (RAMSAR Conventie)

De Ramsar-conventie is een internationale overeenkomst inzake watergebieden (draslanden) die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als woongebied voor watervogels. Een groot deel van deze beschermde wetlands is in Nederland ook al als Natura 2000 gebied aangewezen.

3 Werkwijze

3.1 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Het plangebied (rood omlijnd).

Het plangebied ligt ten zuiden van het spoor, tussen de Fabrikstraat en de Steenovenweg en ten westen van de Laurens Costerstraat. Het plangebied is grotendeels ingericht met bedrijfshallen en verharde parkeerplaatsen. Daarnaast zijn er twee bewoonde woonhuizen met tuinen die zijn ingericht met gazon, thuja's, rododendrons, palmlelie, etc. Verder bestaat het plangebied uit een voormalig woonhuis dat in gebruik is als opslagruimte, een veldje met twee goals en planten als braam, ruwe berk, pitrus, bezemkruiskruid, teunisbloem, grote brandnetel, vogelmuur, hondsdrif en wat winterpostelein.

3.2 Veldinventarisatie

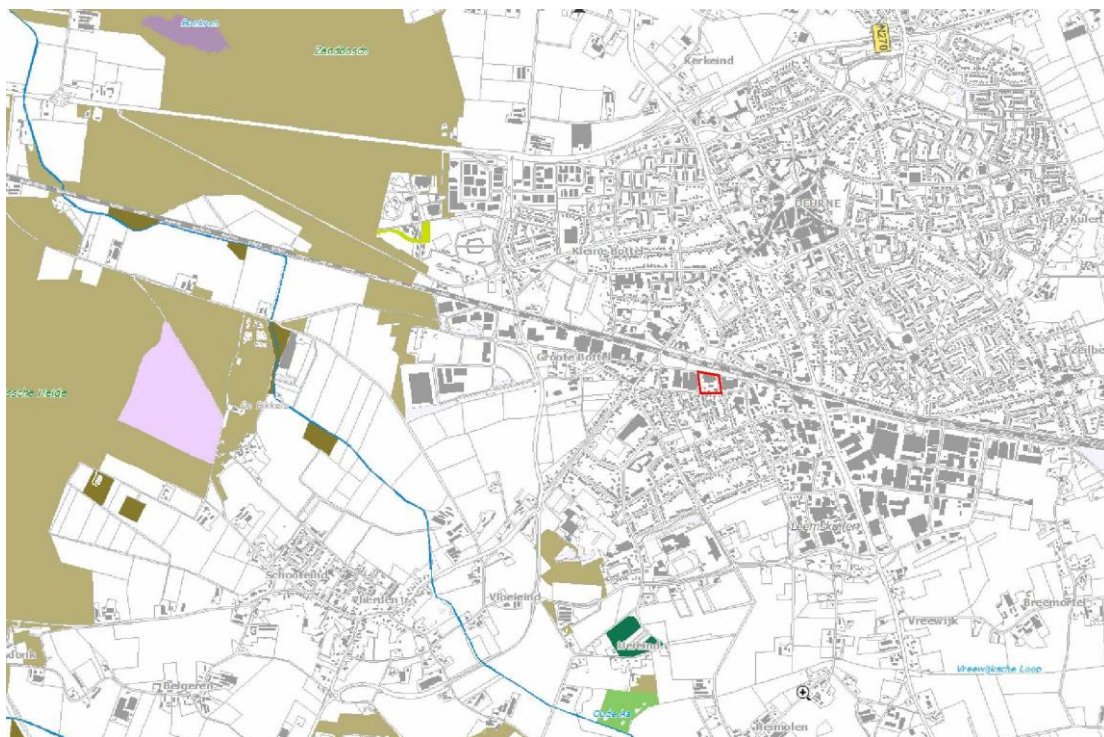
Op 7 januari 2013 heeft Faunaconsult het plangebied en directe omgeving bezocht. Daarbij werden de aanwezige biotopen beoordeeld op hun geschiktheid als habitat voor beschermde diersoorten en werden alle beschermde planten geïnventariseerd. Tevens werd er gezocht naar (tekenen van) beschermde zoogdieren, reptielen en amfibieën. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, holen, en potentieel geschikte verblijfplaatsen. De te slopen gebouwen zijn met behulp van een boomcamera en zaklamp, van binnen en buiten volledig geïnspecteerd op het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van strenger beschermde dieren en vogels.

Aan de hand van relevante (verspreidings)literatuur (Bijlsma et al., 2001; Bos et al., 2006; Broekhuizen et al., 1992; Limpens et al., 1997; RAVON, 2001, 2003, 2004, 2006, 2007, 2010 en 2011; Van Roomen et al., 2000 en SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002) is vervolgens ingeschat welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen.

4 Resultaten inventarisatie

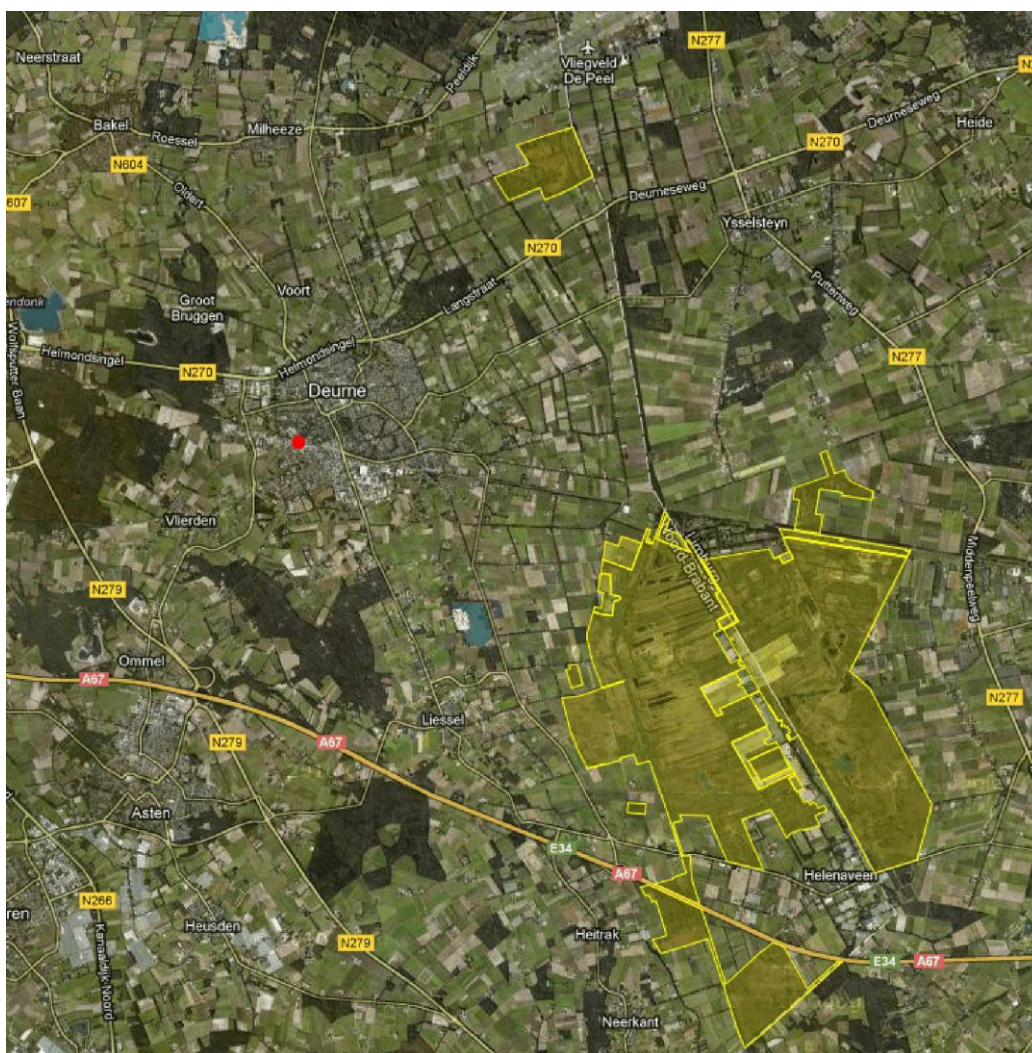
4.1 Resultaten beleidsinventarisatie

Het plangebied bevindt zich buiten de EHS (Ecologische HoofdStructuur). Het dichtstbijzijnde onderdeel van de EHS bevindt zich op circa 1100 meter ten zuidwesten van het plangebied (zie figuur 2).

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van de EHS (gekleurd weergegeven).

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is 'Deurnsche Peel & Mariapeel' op circa 5 kilometer afstand van het plangebied, zowel ten noordoosten als ten zuidoosten van het plangebied gelegen (zie figuur 3). Dit gebied is tevens aangewezen als (het dichtst bij het plangebied gelegen) Wetland. De 'Deurnse Peel' en 'Mariapeel' zijn beide aangewezen als Beschermd Natuurmonument en zijn daarmee de dichtst bij het plangebied gelegen Beschermd Natuurmonumenten. Het plangebied maakt geen deel uit van een Nationaal Landschap.

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000 gebied, Beschermd Natuurmonument en Wetland Deurnsche Peel & Mariapeel (geel weergegeven).

4.2 Resultaten veldinventarisatie

Zoogdieren

In het plangebied bevindt zich vrijwel geen opgaande vegetatie en holle bomen zijn afwezig. De meeste gebouwen in het plangebied zijn omgeven door stalen wanden en hebben een bitumen dak (zoals de bedrijfshallen van Gebroeders Niels Cartonage en drukkerij), waardoor ze grotendeels ongeschikt zijn als vleermuizenverblijf. Tijdens het in 2006 uitgevoerde vleermuizenonderzoek werd dan ook slechts één najaarsverblijf van een solitaire gewone dwergvleermuis gevonden. Dit dier vertoonde territoriaal gedrag voor een gebouw, dat thans in gebruik is als auto-opslag bij Boerekamp Auto's (Steenovenweg 16). Dit gebouw heeft een eternieten golfplaten dak en stenen muren, maar is onverwarmd, waardoor niet te verwachten is dat het als winterverblijf in gebruik is. Als zomerverblijf, en ook als najaarsverblijf, is dit gebouw wel geschikt. Naast dit gebouw zijn nog enkele gebouwen die door Boerekamp Auto's worden gebruikt, geschikt als vleermuisverblijf in de warmere maanden. Omdat in deze gebouwen niet wordt gestookt, zijn ze als winterverblijf ongeschikt.

De voormalige woning aan de Laurens Costerstraat nr. 9 is tijdens het veldbezoek op 7 januari 2013 van binnen en buiten geïnspecteerd, waarbij de spouw werd onderzocht met een boomcamera. Hierbij

werden geen vleermuizen, of hun uitwerpselen of eestresten aangetroffen. Als winterverblijf is dit gebouw door vleermuizen dus niet in gebruik.

De woningen aan de Steenovenweg (nrs. 33 en 35) bevatten weliswaar spouwen, maar de stootvoegen bevinden zich op circa 10 cm boven de grond; dit is te laag voor vleermuizen. Onder de dakrand bevinden zich goten (zonder betimmering), waardoor het voor vleermuizen lastig is om naar de dakrand te vliegen om zo de spouw te bereiken. Het dak op beide woningen is belegd met niet nauw sluitende dakpannen, zodat het mogelijk is dat er in de warme maanden vleermuisverblijven in het dak aanwezig zijn. 's Winters is het onder de dakpannen te koud.

Al met al bevat het plangebied meerdere gebouwen die (deels) geschikt zijn om in de warme maanden als vleermuizenverblijf te dienen. Winterverblijven van vleermuizen zijn waarschijnlijk niet aanwezig.

Tijdens het veldbezoek werden enkele konijnengraafjes en -keutels aangetroffen. Sporen, wissels, uitwerpselen etc. van andere zoogdieren, die behoren tot de categorieën 'streng beschermde soorten' of 'overige soorten' zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Tabel 1 geeft de zoogdiersoorten weer die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben.

Tabel 1. Beschermde zoogdiersoorten die (mogelijk) een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)	X		
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	X		
Huisspitsmuis (<i>Crocidura russula</i>)	X		
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)	X		
Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)	X		
Mol (<i>Talpa europea</i>)	X		
Konijn (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	X		
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)			X
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)			X
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)			X
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)			X

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

Vogels

In de te slopen gebouwen zijn geen holten etc. aanwezig die geschikt zijn om als nestlocatie te dienen (zie ook onder 'zoogdieren'). Zogenaamde 'omgevingsscansoorten', dat zijn soorten waarvan Dienst Regelingen (2009b) een omgevingsscan eist, broeden tijdens het broedseizoen dan ook niet in het plangebied. Ook jaarrond beschermde vogelnesten zijn in het plangebied afwezig. Het is wel mogelijk dat er in het broedseizoen algemene vogelsoorten als merel en winterkoning in de opgaande vegetaties broeden.

Overige beschermde soorten

In het plangebied werden alleen algemeen voorkomende plantensoorten waargenomen (zie paragraaf 3.1). Voor reptielen is de biotoop niet geschikt. Doordat er geen permanente wateren aanwezig zijn, is het voorkomen van vissen of voortplantingswateren van amfibieën uitgesloten. Delen van het plangebied dienen mogelijk wel als landhabitat van algemene amfibieënsoorten (zie tabel 2). Overige beschermde soorten zijn afwezig in het plangebied.

Tabel 2. (Potentieel) in het gebied voorkomende beschermde amfibiesoorten. De status van de soorten in de Flora- en faunawet is eveneens weergegeven.

Nederlandse naam en wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	X		
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	X		

FF1 = algemene soorten

FF2 = overige soorten

FF3 = streng beschermde soorten

5 Effecten van de voorgenomen ingreep

5.1 De ingreep

De gebouwen worden gesloopt, evenals de spaarzaam aanwezige vegetatie. Vervolgens worden er woningen gebouwd.

5.2 Effecten op algemene beschermde soorten in het plangebied

Door het bouwrijp maken en bebouwen van het plangebied zal het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde zoogdieren en amfibieën deels (tijdelijk) verdwijnen. Holen en individuen van algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën zullen hierbij mogelijk worden verstoord of verdwijnen.

5.3 Effecten op vleermuizen

Sommige te slopen gebouwen fungeren mogelijk als vleermuizenverblijf. Aanvullend vleermuizenonderzoek met batdetectors kan hierover uitsluitsel geven. Pas dan kunnen de effecten op vleermuizen worden bepaald. Indien uit het onderzoek blijkt dat er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, zal worden bekeken hoe het lokale voorbestaan van deze soorten kan worden gewaarborgd.

5.4 Effecten op algemene vogels

Het foerageergebied van enkele algemeen voorkomende beschermde vogels zal deels (tijdelijk) verdwijnen. Voor al deze soorten biedt de directe omgeving van het plangebied echter voldoende andere foerageergebieden. Door de vegetatie buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) te verwijderen, wordt schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels voorkomen.

5.5 Effecten op de EHS en beschermde natuurgebieden

Het plangebied bevindt zich op ruime afstand van beschermde natuurgebieden en wordt bovendien omringd door woonwijken. Het is daardoor uitgesloten dat de voorgenomen plannen een negatief effect hebben op de natuurwaarden in beschermde natuurgebieden.

6 Consequenties vanuit de wet- en regelgeving

6.1 Flora- en faunawet

Beschermde dieren uit de categorie ‘algemene soorten’: vrijstelling

Voor het vernietigen van holen etc. en verstoren van beschermde zoogdieren en amfibieën van de categorie ‘algemene soorten’ voor ruimtelijke ingrepen, bestaat een vrijstelling op grond van ‘AMvB artikel 75’ van de Flora- en faunawet (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005). Er hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Vleermuizen: aanvullend onderzoek nodig

Momenteel is niet duidelijk welke functie het plangebied buiten de winter heeft voor vleermuizen. Er zal daarom aanvullend vleermuisonderzoek worden uitgevoerd, conform het vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus et al., 2012). Op grond daarvan wordt er uitgegaan van 4 rondes:

- 2 rondes onderzoek met batdetectors in de kraamtijd (periode 15 mei – 15 juli 2013, waarbij er per locatie minimaal 10-20 dagen zit tussen de twee bezoeken);
- 2 rondes onderzoek met batdetectors in de paartijd (15 augustus – 1 oktober, waarbij er per locatie minimaal 10-20 dagen zit tussen de twee bezoeken).

Indien blijkt dat er vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn, dan dient de functionaliteit daarvan te worden gewaarborgd (Dienst Regelingen, 2009c). Dit houdt in dat er in dat geval op aangepaste wijze wordt gesloopt en dat er bij de nieuwbouw bijvoorbeeld integraal vleermuisverblijven worden gecreëerd.

Het al dan niet voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zal naar verwachting geen noemenswaardige gevolgen hebben voor de voorgenomen bestemmingswijziging: eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen immers binnen het plan worden gemitigeerd. Als de functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen kan worden behouden, dan is het ook niet nodig een ontheffing op artikel 11 (verbod op vernietigen vaste rust- en verblijfplaatsen) van de Flora- en faunawet aan te vragen. Zo’n ontheffing is overigens niet te verkrijgen, omdat alle vleermuizen staan vermeld op bijlage 4 van de Habitatrictlijn, en de voorgenomen maatregelen niet als een in de Habitatrictlijn genoemd belang worden gezien (zie 2.2).

Algemene vogels: geen directe schade

Indien de vegetatie buiten het broedseizoen (dus buiten de periode 15 maart – 15 juli) wordt verwijderd, wordt schade aan vogelnesten, eieren of jonge vogels voorkomen. Er hoeft voor vogels daarom geen ontheffing te worden aangevraagd.

Voorkomen doden of verwonden dieren

De in de Flora- en faunawet genoemde ‘algemene zorgplicht’ is ook op beschermde soorten uit de categorie ‘algemene soorten’ van toepassing. Beschermde diersoorten (ook die van de categorie ‘algemene soorten’) die tijdens het verwijderen van vegetatie en het vergraven van grond worden aangetroffen, moeten direct worden gevangen en na afloop van de werkzaamheden in het aangrenzende gebied worden vrijgelaten.

6.2 Overige regelgeving

Omdat er geen negatieve effecten op de EHS zijn te verwachten, zijn er op dit punt geen bezwaren vanuit het provinciale natuurbeleid. Omdat er geen negatieve effecten op overige beschermde natuurgebieden zijn te verwachten, is er geen vergunning nodig op grond van de Natuurbeschermingswet (ex artikel 19d lid 1).

Literatuur

- Bijlsma, R.G., F. Hustings en K.C.J. Camphuysen. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff. 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; European Invertebrate Survey, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen (red.). 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht.
- Dienst Regelingen. 2009a. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009b. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.
- Dienst Regelingen. 2009c. Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Limpens, H.G.J.A., K. Mosterd en W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-A. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005-B. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- RAVON. 2001. Waarnemingsoverzichten. RAVON 4: 61-76.
- RAVON, 2003. Waarnemingenoverzicht 2001. RAVON, 5: 47-64.
- RAVON, 2004. Waarnemingenoverzicht 2002. RAVON, 6: 33-48.
- RAVON, 2006. Waarnemingenoverzicht 2005. RAVON, 24: 46-64.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. RAVON, 27: 46-64.
- RAVON, 2010. Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON, 34: 61-80.
- RAVON, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON, 42: 105-119.
- Roomen, van, M.W.J., A. Boele, M.J.T van der Weide, E.A.J. van Winden en D. Zoetebier. 2000. Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging en Gegevensautoriteit Natuur. 2012. Vleermuisprotocol 2012. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdierverseniging.